

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 648/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen nuorten ehkäisevästä päihdetyöstä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vilhelm Junnilan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 648/2021 vp:

Onko hallitus tietoinen huolestuttavasta kehityksestä nuorten päihteidenkäytön osalta Varsinais-Suomessa sekä yleisesti koko maassa ja

miten varmistetaan ehkäisevän päihdetyön toteutuminen jatkossa uusien hyvinvointialueiden osalta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Nuorten hyvinvointia ja päihteidenkäyttöä seurataan usealla eri kyselyllä sekä kansallisesti että alueellisesti, joista tärkeimpiä ovat esimerkiksi kouluterveyskysely, jonka uusimmat tulokset tulivat juuri syksyllä sekä nuorten päihteiden käyttöä kartoittava eurooppalainen ESPAD-kysely. Valtakunnallista kuvaa täydentävät alueelliset ja paikalliset tiedonkeruut, joita kerätään esimerkiksi osana niin sanottua Pakka-toimintaa, kuten on nyt syksyllä tehty Varsinais-Suomessa.

Keväällä 2021 julkaistiin hallitusohjelman mukainen päihde- ja riippuvuusstrategia ja sen osana ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelman päivitys, jotka osaltaan tukevat ehkäisevän päihdetyön vahvistamista uusissa rakenteissa. Hallituksen esityksen 56/2021 vp mukaan jatkossa ehkäisevä päihdetyö tulisi olemaan sekä kuntien että hyvinvointialueiden tehtävä.

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa hyvinvointialueet huolehtisivat päihdeolojen seurannasta alueellaan ja siitä, että yksityisille henkilöille ja koko väestölle tarjotaan tietoa päihdehaitoista ja niiden vähentämisestä. Tehtäviin kuuluisi myös huolehtia päihdehaittoja ehkäisevän osaamisen lisäämisestä ja tukemisesta kaikissa tehtävissään sekä päihdehaittoja ehkäisevien toimien esittämisestä ja edistämisestä. Kunnan ja hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön toimet tulisi jatkossa sovittaa yhteen ja huolehtia yhteistyöstä myös poliisin, alkoholilain (1102/2017) ja tupakkalain (549/2016) noudattamisen valvonnan, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien järjestöjen toimien kanssa. Lisäksi ehkäisevä päihdetyö huomioitaisiin hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä sitä koskevassa suunnittelussa ja

raportoinnissa. Hyvinvointialueet edistäisivät myös asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihdehaittojen vähentämiseksi. Vastaavat tehtävät kuuluisivat myös kuntien vastuulle.

Näiden tehtävien lisäksi hyvinvointialueiden tulisi tukea kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä. Tässä on tarpeen tehdä yhteistyötä aluehallintovirastojen kanssa.

Hyvinvointialueita tuetaan uusissa ehkäisevän päihdetyön tehtävissä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) koordinoimalla asiantuntijaverkostolla, jossa muun muassa jaetaan hyviä käytäntöjä sekä mahdollistetaan vertaiskehittäminen. Kuntien ja hyvinvointialueiden työn tueksi on myös valmisteilla opas.

Helsingissä 8.12.2021

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru